

प्रमुख खनिजाबाबत खनिज सवलती
मंजूर करण्याच्या अनुषंगाने ई-लिलाव
प्रक्रिया पार पाडण्यासाठी शासनस्तरावर
गठीत समितीची कार्यकक्षा सुधारित
करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन,
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग,
शासन निर्णय क्र.एमएनजी-०२२४/प्र.क्र.२०/उद्योग-९अ
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई
दिनांक : २८ फेब्रुवारी, २०२४

- वाचा :-** १) शा.नि.उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र.एमएनजी-०८१५/प्र.क्र.८२/उद्योग-९
दिनांक ०६/१०/२०१५
२) शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.शाकानि-२०२३/प्र.क्र.१५/१८ (र.व का.)
दिनांक २३/०८/२०२३
३) खाण मंत्रालय, भारत सरकार यांची अधिसूचना क्र.जी.एस.आर. ४९ (ई) दिनांक २१/०१/२०२४

प्रस्तावना :-

राज्यातील प्रमुख खनिजाबाबत खनिज सवलती मंजूर करण्याच्या अनुषंगाने, राज्यातील प्रमुख खनिज क्षेत्रासंदर्भात ई-लिलाव प्रक्रिया पार पाडण्याच्या अनुषंगाने, उपरोक्त दिनांक ०६/१०/२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये दोन वेगवेगळ्या समित्या गठीत करून, त्यांच्या कार्यकक्षाही निश्चित करण्यात आलेल्या आहे. आता, केंद्र शासनाच्या उपरोक्त दिनांक २१/०१/२०२४ च्या अधिसूचनेन्वये करण्यात आलेल्या सुधारणानुसार, खनिज (लिलाव) नियमामध्ये नव्याने, “पूर्वक्षण अनुज्ञप्ती” (Exploration license) चा समावेश करण्यात आलेला आहे. याअनुषंगाने, दिनांक ०६/१०/२०१५ च्या शासन निर्णयामध्ये, सुधारणा करणे अपेक्षित आहे. त्यानुसार, या शासन निर्णयामध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.:-

शासन निर्णय :-

- १) प्रमुख खनिजांचे खाणक्षेत्रे खनिपट्टा (Mining Lease) व संयुक्त खनिपट्टा (Composite License) लिलावात ठेवण्यासाठी, राज्यस्तरीय खनिज समन्वय व शक्तीप्रदान समितीची मान्यता घेण्यात यावी.
- २) केंद्र शासनाच्या दिनांक २१/०१/२०२४ च्या अधिसूचनेन्वये करण्यात आलेल्या सुधारणानुसार, खनिज (लिलाव) नियमामध्ये नव्याने, “पूर्वक्षण अनुज्ञप्ती” (Exploration license) चा समावेश करण्यात आलेला असल्याने, पूर्वक्षण अनुज्ञप्ती संदर्भात, लिलाव प्रक्रिया सुलभ व पारदर्शकरित्या पार पाडण्यासाठी सल्ला व मार्गदर्शन करण्यासाठी संदर्भांकित दिनांक ५ ऑक्टोबर २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये स्थापन केलेल्या राज्यस्तरीय खनिज समन्वय व शक्तीप्रदान समितीस निर्णय घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३) प्रमुख खनिजांचे खाणक्षेत्रे खनिपट्टा (Mining Lease), संयुक्त खनिपट्टा (Composite License) आणि “पूर्वक्षण अनुज्ञप्ती” (Exploration license) या प्रकारातील लिलावात ठेवावयाच्या खाणक्षेत्राबाबतचा प्रस्ताव महासंचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, यांनी समितीच्या मान्यतेस ठेवण्यासाठी शासनास सादर करावा. सदर प्रस्ताव सादर करताना, अशा खाणक्षेत्राबाबत (१) अंक्षांश-रेखांश (२) जमीनीचे एकूण क्षेत्र (३) एकूण क्षेत्राची वर्गवारी (खाजगी जमीन/वन जमीन/शासकीय जमीन इ.) (४) सदरचे क्षेत्र Eco Sensitive Area/Wildlife Sanctuary/ECZ/Tiger Corridor यापैकी कोणत्या भागात येते, इ. बाबतची सविस्तर माहिती. किमान १ महिना अगोदर शासनास सादर करण्यात यावी. सदर परिपूर्ण माहितीसह खाणक्षेत्र समितीच्या अवलोकनार्थ सादर करण्यात येईल.

- ४) प्रमुख खनिजांचे खाणक्षेत्रे खनिपट्टा (Mining Lease), संयुक्त खनिपट्टा (Composite License) व पूर्वक्षण अनुज्ञप्ती (Exploration license) लिलावात ठेवणे, सुरु असलेल्या ई-लिलाव प्रक्रियेमधून अपरिहार्य कारणास्तव कांही खाणक्षेत्र वगळणे अथवा सदरची ई-लिलाव प्रक्रिया रद्द करणे, तसेच संगणकीय प्रणालीवर लिलाव करण्यासाठी लिलाव व्यासपीठ, पुरवठादार यंत्रणा (Auction Platform Provider) व खनिज व्यवहार पृथकरणदार (Transaction Analyzer) यांची निवड आणि त्यांची फी निश्चीत करणे, याबाबतचे अधिकार राज्यस्तरीय खनिज समन्वय व शक्तीप्रदान समितीस राहतील.
- ५) संदर्भांकित दिनांक ०६ ऑक्टोबर, २०१५ च्या शासन निर्णयामधील इतर तरतूदी व समितीच्या कार्यकक्षा या कायम राहतील.
- ६) याशिवाय, या शासन निर्णयामध्ये जिथे-जिथे प्रधान सचिव (उद्योग) असेल त्या-त्या ठिकाणी “अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव (खनिकर्म)” तसेच उप सचिव (उद्योग) याऐवजी “उप/सह सचिव (खनिकर्म)” असा बदल आणि जिथे-जिथे, संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म असे आहे, तिथे-तिथे, महासंचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, नागपूर असा बदल करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ७) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०२२८१६१५४०६६१० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(लक्ष्मीकांत ढोके)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. प्र.स./अ.मु.स. (महसूल)/ (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री (खनिकर्म) महोदय यांचे प्र.स./अ.मु.स., मंत्रालय, मुंबई
३. अ.मु.स. (खनिकर्म) यांचे स्वीय सहायक
४. मुख्य वन संरक्षक, नागपूर
५. महासंचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, २७, खनिज भवन, शिवाजी नगर, नागपूर
६. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ